

Prof. PhDr. VÁCLAV HOŠEK, DrSc., SEDMDESÁTILETÝ

Před sedmdesáti lety, 20. května 1939, se (v Krupé u Rakovníka) narodil Václav Hošek. Během vysokoškolského a zejména aspirantského studia na Karlově univerzitě v Praze se výrazně profiloval v psychologii sportu a psychologii tělesných cvičení. O jeho odborný růst se kromě prof. M. Vaňka zasloužil i prof. V. Tardy.

Ti, kteří podrobněji neznají curriculum vitae profesora Hoška, se jistě rádi seznámí zejména s jeho prvními pracemi a počátečním odborným zaměřením. V r. 1965 úspěšně obhájil kandidátskou disertační práci „Aspirační úroveň a její úloha při sportovní činnosti“. Tato disertace značně přesahovala svůj název a stala se inspirací pro řadu našich i zahraničních psychologů i z „velké psychologie“. Prof. Václav Hošek publikoval své stati k této problematice anglicky, rusky a francouzsky, čímž se dostal do povědomí zejména psychologů působících v oblasti tělesných cvičení a sportu po celém světě. Prof. V. Hošek byl také jedním ze zakládajících členů „International Society of Sport Psychology – ISSP“ a později vzniklé Evropské federace (FEPSAC), kde byl členem „Managing Councilu“ a stálým zástupcem České republiky.

Po aspirantuře působil několik let jako technik na katedře pedagogiky, psychologie a didaktiky tělesné výchovy na FTVS UK. Vynikl nejen jako velice schopný učitel, ale i organizátor. Působil rovněž jako výzkumný vědecký pracovník a zastával i funkci děkana FTVS UK.

Vrátím se vzpomínkami do mládí prof. V. Hoška. Kromě striktně vědeckých statí publikoval články, skripta a knihy, v nichž oslovuje trenéry a učitele tělesné výchovy. Z problematiky aspirační úrovně se jako jeden z prvních našich psychologů dostává k problematice výkonové motivace. Již v r. 1966 jej značně ovlivnila kniha Atkinsona & Feathera „A Theory of Achievement Motivation“. Nepřebírá však nekriticky ani vytvořenou teorii, ani metody měření (na

základě obsahové analýzy TAT příběhů). K této koncepci měl řadu originálních postřehů, včetně na kontextu závislém měření; uvažoval také o zahrnutí vůle, resp. kontroly činností do této koncepce. Vytvořil také vlastní diagnostické metody v této oblasti.

Prof. V. Hošek stážíval v řadě zemí od Dálného východu po Severní Ameriku. Publikoval řadu časopiseckých studií u nás i v zahraničí. Pokusím se vyjmenovat, bez nároku na úplnost, publikace knižní. Jsou to: Psychická odolnost při neúspěšné činnosti, Motorické učení, Psychologie pro trenéry a cvičitele, Psychogenní deteriorizace jemné motoriky, Senzomotorické aspekty sportovního potápění, Motivace sportovního tréninku, Psychológia telesnej výchovy a športu, Psychologie sportu, Psychologie sportovní činnosti, Formování výkonové motivace, Psychologie odolnosti, Pohyb a somatomentální vývoj osobnosti, Psychologie sportovní střelby. Řada jeho studií byla rovněž přeložena do mnoha jazyků.

Zejména v posledních 25 letech prof. Hošek sice nemá nic proti vrcholovému sportu, ale postupně s věkem si uvědomuje, že kvalita života je více. Zabývá se tudíž i osobním významem tělesných aktivit pro kvalitu osobního životního stylu. Převládá tematika antiinvoluční, antidepresivní, anti-stresová a kultivační. V metodologii zdůrazňuje kvalitativní a experimentální výzkum. Diskutuje hodnotu kritické pedagogiky jak při přípravě učitelů tělesné výchovy, tak i při výchovně kinantropologů. Rovněž se snaží identifikovat paradoxní významy tělesných cvičení, jakož i vlivy kultury, které brání porozumění osobnímu významu tělesných cvičení. Zvýrazňuje vliv zábavy a potěšení v průběhu času stráveného cvičením. Popisuje důležitost svobody při volbě tělocvičné či sportovní aktivity, a to v závislosti na reflexi osobních významů cvičení v různých stádiích života. Tento posun jej řadí k významným psychologům zdraví, zdůrazňujícím nejenom tělesnou zdatnost, ale zejména psychickou pohodu.

Světový kongres sportovní psychologie v roce 1985 v Kodani.
Zleva Václav Hošek, Antoním Rychtecký, Miroslav Vaněk,
Evgenij Gorbunov, Vladimír Romanov

Prof. V. Hošek vedl a značně ovlivnil řadu doktorandů a aspirantů v oblasti psychologie a v oblasti psychologie tělesných cvičení a psychologie sportu. V posledních přibližně 20–25 letech se zasloužil o rozvoj kinantropologie. Založil doktorské studium kinantropologie v současném moderním pojetí. Stále se podílí na výuce v doktorském studiu (kreditní kurs psychologie zdraví).

Byl předsedou Asociace psychologů sportu a členem předsednictva Unie psychologických asociací. V ČMPS je členem předsednictva sekce psychologie zdraví. Kromě toho je mezinárodně uznávaným odborníkem. Často je zván jako „keynote speaker“ na různé kongresy a konference. Svou odbornou autoritou pomohl i konání 10. kongresu FEPSAC (Fédération Européenne de Psychologie des Sports et des Activités Corporelles), který byl v červenci roku 1999 v Praze (za Hoškova prezidentství).

V současné době využívá svých dlouholetých zkušeností z akademické kariéry ve funkci rektora soukromé vysoké školy, zaměřené na tělesnou výchovu a sport. Na Palestře přednáší úvod do psychologie a psychologii sportu v rámci výuky bakalářů zaměřených na volnočasovou pedagogiku a trenérství. Podílí se na přípravě navazujícího magisterského programu, zaměřeného na wellness, kde by se uplatnil jako přednášející psychologie zdraví, což je odbor-

nost, ve které je stále aktivní jako člen předsednictva Sekce psychologie zdraví při České psychologické společnosti.

Výkon akademické funkce je náročný na čas (akademické rituály – imatrikulace, promoce, různá slavnostní zasedání, zásadní rozhodnutí ve věci morálních poklesků studentů, kterých je bohužel čím dál tím více – pokusy o podvody všeho druhu, koncepční řešení – rozvoj vysoké školy, výzkumné aktivity, kariérní pokrok členů učitelského sboru, účast ve grantech a různých, často mezinárodních, projektech, řízení kolegia rektora a akademické rady školy, to je agenda, která má tendenci zabírat všechnen čas, který má rektor k dispozici). Jde o novou školu, která akreditovala své vysokoškolské studijní programy před šesti lety a tehdy dostal stávající rektor od Akreditační komise uloženo, aby dohlédl na akademické prostředí začínající školy a to je úkol, který se Václav Hošek snaží plnit.

Na prof. PhDr. Václavu Hoškovi, DrSc., mi vždy imponovalo plné zaujetí pro to, čím se právě zabýval, pracovní síla a vytrvalost, bohatost invence a ochota ke spolupráci. Co více přát jubilantovi než ještě dlouhá léta takto aktivně prožívaného života, pohodu v osobním zázemí a pevné zdraví.

František Man

